

Ministerieel besluit houdende bescherming als monument van het spoorwegstation en het dienstgebouw en als stadsgezicht van de onmiddellijke omgeving te TIENEN

DE VLAAMSE MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BINNENLANDS BESTUUR, INBURGERING, TOERISME EN VLAAMSE RAND

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, l, 7;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 11 mei 2012 ;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009, 4 december 2009, 6 juli 2010, 7 juli 2010, 24 september 2010, 19 november 2010, 13 mei 2011, 10 juni 2011, 9 september 2011 en 14 oktober 2011;

Gelet op het ministerieel besluit van 4 juni 2012 houdende vaststelling van een ontwerp van lijst van als monument te beschermen spoorwegstation en dienstgebouw en als stadsgezicht van de onmiddellijke omgeving te TIENEN (Tienen);

Gelet op de behandeling van de uitgebrachte adviezen en ingediende bezwaren door Onroerend Erfgoed op datum van 9 januari 2013 , zoals voorgelegd aan de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 7 februari 2013,

BESLUIT:

Artikel 1. Wordt beschermd overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 11 mei 2012 :

Wegens de historische en de industrieel-archeologische waarde:

- als monument

HET SPOORWEGSTATION, gelegen te
TIENEN (TIENEN), Vierde Lansierslaan +81

bekend ten kadaster:

TIENEN, 2e afdeling, sectie F, perceelnummer 96/4H(DEEL),
zoals afgebakend op bijgevoegd plan.

Wegens de industrieel-archeologische waarde:

- als monument

HET DIENSTGEBOUW VAN HET STATION, gelegen te
TIENEN, Vierde Lansierslaan +76

bekend ten kadaster:

TIENEN, 2e afdeling, sectie F, perceelnummer 96/4D,
zoals afgebakend op bijgevoegd plan.

Wegens de historische waarde:

- als stadsgezicht

DE ONMIDDELLIJKE OMGEVING VAN HET SPOORWEGSTATION, gelegen te
TIENEN, Ijzerenwegstraat z. nr., Vierde Lansierslaan nrs. 70 - 71 - 72 - 74 - 75 - 76
- 79 - z. nr., Zijdelingsestraat z. nr.

bekend ten kadaster:

TIENEN, 2e afdeling, sectie F, perceelnummers 96/4D, 96/4H(DEEL), 96X4, 100H7,
100X, 171A5, 171B5, 172Z en Z. NR.,
zoals afgebakend op bijgevoegd plan.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Historische waarde van het spoorwegstation:

rond 1840 opgetrokken op de oostelijke lijn Brussel-Luik, waarvan het baanvak Leuven-Tienen in 1837 was ingehuldigd, vormt het spoorwegstation van Tienen als oudst bewaarde ontvangstgebouw een enige getuige uit de beginperiode van de Belgische Staatsspoorwegen die ingevolge de wet van 1834 in korte tijdsspanne een gans spoorwegnetwerk zou uitbouwen, waardoor België als eerste op het Europese continent over een publiek spoorwegnet kon beschikken dat de grote centra onderling en met hun buitenlandse handelspartners in verbinding stelde. Voor Tienen zelf zou de spoorverbinding een cruciale rol spelen bij de verdere ontwikkeling van de ontluikende industrie en niet in het minst voor de lokale suikerraffinaderij, waarvan de eerste vestiging van 1837 dateert. Ten slotte vormde het station met de aanleg van een stationsplein en een rechtlijnige verbindingsas met het stadscentrum, waarvan het station als visueel sluitstuk fungeerde, de aanzet van een eerste stedenbouwkundige ingreep die de oude wijk Avendoren aan de westrand van de stad drastisch van uitzicht zou veranderen.

Industrieel-archeologische waarde van het spoorwegstation:

rond 1840 gebouwd, hoogst waarschijnlijk naar ontwerp van een ingenieur van Bruggen en Wegen, vormt het middelgrote spoorwegstation van Tienen, sinds het verdwijnen

van de eerste stations van Mechelen (1837) en Leuven (1840), de laatste materiële getuige van het oudste stationstype van de Belgische Staatsspoorwegen, i.c. een sober neoclassicistisch, hiërarchisch-symmetrisch opgevat en door een arcadestructuur van rondboogopeningen sterk horizontaal gemarkeerd bepleisterd volume, bestaande uit een risalietvormend middenpaviljoen met bekronend driehoekig fronton en lantaarnvormig torenuurwerk, aan weerszijden geflankeerd door lagere zijvleugels. Opmerkelijk is bovendien de bewaarde dienstwoning van de stationschef op de verdieping alsook het tot schuilkelder verbouwde, boogvormig gefundeerde kelderniveau.

Industrieel-archeologische waarde van het dienstgebouw:

stilistisch identiek en vermoedelijk rond 1891 opgetrokken als polyvalent gebouw, ingeplant vlak voor het station aan de zijde van het stationsplein, vormen de vm. posterijen een markant voorbeeld van de evolutie en diversiteit van de spoorweggebouwen. Met zijn monumentaliserende, neoklassieke vormgeving, harmonieus aansluitend bij het oudere stationsgebouw en bij de pleinbebouwing, getuigt het vrij omvangrijke, tweelaags bepleisterde volume van vier bij veertien traveeën bovendien van de toenmalige bekommernis voor een kwalitatieve, representatieve vormgeving.

Historische waarde van de onmiddellijke omgeving:

sinds de uitbouw, op één pand na, vrijwel ongewijzigd, vormt de pleinbebouwing van hotels en cafés in een verzorgde neoclassicistische en eclectische stijl een opmerkelijk intacte illustratie van een 19de-eeuwse stationsomgeving die hierdoor ruimtelijk en visueel een duidelijke meerwaarde creëert voor de omringende stationsgebouwen.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006, 5 juni 2009, 4 december 2009, 10 juni 2011 en 22 juni 2012 (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994, 22 augustus 2006, 18 september 2009, 11 januari 2010, 2 augustus 2011 en 27 juli 2012).

Brussel, 19 JUNI 2013

Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand

Geert BOURGEOIS